

Credința și fapta

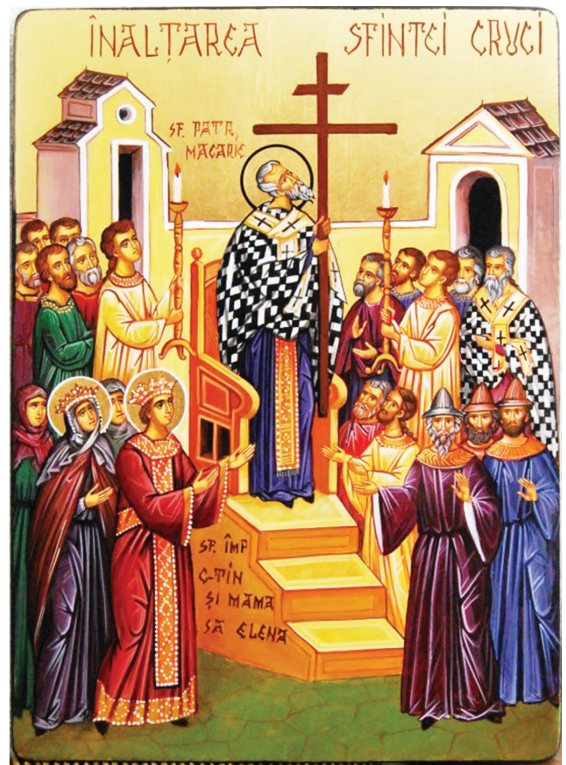
Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

Miercuri, 14 septembrie:
Înălțarea Sfintei Cruci

Evangelia Duminicii
Dinaintea Înălțării Sfintei Cruci
Ev. Ioan 3, 13-17

Zis-a Domnul: Nimeni nu s-a suit la Cer decât Cel ce S-a coborât din Cer, Fiul Omului, Care este în Cer. Și, după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să Se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Pentru că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Fiindcă n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască prin El lumea.

O, de trei ori fericită și Preacinstită Cruce, ție ne închinăm credincioșii și te mărim, veselindu-ne de dumnezeiasca ta înălțare; ci ca o pavăză și armă nebiruită, ocrotește și acoperă cu darul tău pe cei ce cântă: „Bucură-te, Cinstită Cruce, păzitoare a creștinilor!”

Văzându-se Elena pe sineși întru dorire, a zis împăratului cu îndrăznire: „Lucrul cel preadorit sufletului tău se arată prea de bucurie osârdiei mele”. Căutând însă arma cea biruitoare pentru tine, precum zici, cântă: Aliluia!

Puterea Lemnului s-a arătat atunci, spre adevărata încredințare a tuturor, și pe cea fără de glas și moartă spre viață a sculat-o: înfricoșătoare privire celor ce vor a culege mântuire, când cântă așa: Aliluia!

Dumnezeiasca râvnă întru sineși luând Elena, cu osârdie a căutat și a aflat Crucea care în pământ era ascunsă și pe cer împăratului se arătase, pe care lăudând-o a zis: Aliluia!

Lemnul cel de Dumnezeu dăruit privindu-l toți, la acoperământul lui acum să alergăm, și ca pe o armă ținându-l, printr-însul să biruim taberele vrăjmașilor și, pipăind pe Cel nepipăit, cu bucurie să cântăm Lui: Aliluia!

Scară până la cer s-a făcut Crucea Domnului, pe toți suindu-i de la pământ către înălțimea cerului, ca să locuiască împreună și totdeauna cu cetele îngerilor, lăsând pe cele ce sunt acum ca pe cele ce nu sunt și știind ei a cânta: Aliluia!

Din Acatistul Sfintei Cruci

1022 – 2022: un mileniu de la trecerea la Domnul a Sfântului Simeon Noul Teolog. Învățătura sa despre rugăciune

(continuare din numerele anterioare)

Sărbătoarea în cinstea Cuviosului Simeon Studitul s-a petrecut în liniște timp de 16 ani, timp în care „dreptul era laudat, săracii hrăniți, bisericile erau luminate, virtutea era propovăduită și mulți erau îmboldiți să se scoale spre imitarea ei”.

Împotriva cultului adus Sfântului Simeon Evlaviosul era Ștefan al Nicomidiei, singelul patriarhului, care fusese episcop al Nicomidiei și care a renunțat la scaunul episcopal din motive neclare, devenind colaborator de încredere al patriarhului, dar și al basileului Vasile II Bulgaractonul (976-1025).

Recunoscut pentru abilitățile sale intelectuale, Ștefan „gândea lucruri mari despre el însuși și -i disprețuia pe toți ceilalți”, inclusiv pe Sfântul Simeon, care era iubit, a cărui cunoaștere era admirată „și care era cinstit de oricine nu numai ca un înțelept cu duhul, dar și ca un sfânt”. Cei

Cunoscut pentru calitățile sale de diplomat, expert în dogmatică, filosofie academică și în canonizări, Ștefan, reprezenta teologia oficială abstractă care a reacționat la teologhisirea mistică harismatică susținută de cei doi Simeon: Studitul și Noul Teolog. Cf. Sfântul Simeon Noul Teolog, Viața și epoca: Scrieri IV..., p. 292.

Synkellos, „tovarăș de chilie”. Numit direct de împărat, patriarhul avea în synkellos un puternic colaborator. Cu timpul, această funcție a devenit titlu onorific, s-a răspândit și apoi a dispărut în secolul al XII-lea. Cf. Guglielmo Cavallo, Omul bizantin..., p. 241.

care aveau bucuria de a-l cunoaște îndeaproape, întotdeauna exclamau că „Simeon n-are seamă în cunoaștere și virtute în generația aceasta”.

Ștefan „blama pe cei care vorbeau despre cunoașterea aceluia, numindu-l pe Sfântul: neînvățat, cu totul necioplit și mut și neputând să murmure ceva în fața unor oameni înțelepți care știu să facă o judecată tehnică asupra discursurilor”.

În anul 1003, Sfântul Simeon s-a întâlnit întâmplător cu Ștefan la etajul superior al palatului Patriarhiei, iar în dialogul purtat acesta din urmă ia „masca unui prieten”, arătându-i dorința de a-l întâlni pe Simeon, dar, fiind reținut de celelalte lucruri, îi adresează o întrebare într-o „problemă teoretică: Cum separi pe Fiul de Tatăl: mintal sau

real?”.

„Uimit de curiozitatea indiscretă”, Simeon mărturisește că doar arhierilor le este dat să cunoască tainele lui Dumnezeu și să le explice, însă acei care toată viața n-au altă filozofie decât să se cunoască pe sine au datoria de a pleca urechea la învățătorii lor și să îmbrățișeze tăcerea în fața celor mai înțelepți ca ei, dar fiindcă problema este foarte adâncă îi promite că îi va răspunde în scris.

„Făcând mai subtil înțelesul cuvântului spus și lămurindu-l în claritatea argumentului, compunând lucrarea pe curat într-un discurs prin stihuri libere potrivit metodei poetice”, îi trimite lui Ștefan răspunsul care îi lămurește „claritatea în puritate a cuvântului” și acesta începe o luptă nedreaptă împotriva Sfântului Simeon prin calomnii, iar printr-o anchetă încearcă să găsească părți reproșabile în viața Sfântului Simeon. „Îi atâță pe unii în biserică ... și-i sprijină să strige împotriva lui din pricina cinstirii și prăznirii pe care le acordă părintelui său” și, în cele din urmă, prin reclamații aduse în fața Patriarhului și a Sfântului Sinod.

Timp de doi ani, toți „s-au scuturat de defăimarea lui Ștefan, știind că singelul era împuns de invidie”, mai ales că patriarhul și ceilalți arhierii cinsteau sărbătoarea închinată Cuviosului Simeon Studitul prin prezența lor sau prin trimiterea de „miruri și lumânări”. Totuși, singelul a reușit să-l aducă pe Sfântul Simeon în Sinod să dea explicații cu privire la sărbătoarea închinată duhovnicului său.

Principala acuzație adusă era starea de păcat în care a trăit Cuviosul Simeon Studitul. Deși Sfântul Simeon spune că acuzațiile sunt vrednice de apărare doar atunci când ele se pot dovedi, patriarhul recomandă a se reduce cinstirea Cuviosului Simeon Studitul doar la nivelul monahilor din mănăstire, iar pentru a scăpa de „înghesuiala singelului” îi cere Sfântului Simeon să argumenteze această cinstire adusă părintelui său.

Sfântul Simeon argumentează sistematic cinstirea adusă părintelui său, folosind Vechiul Testament, Noul Testament, exemple din Perioada Apostolică, Perioada Patristică, dar „părea ca unul care cântă surzilor și-și face cuvintele în văzduh”. Deși ancheta a fost suspendată, Sfântul Simeon a fost târât timp de șase ani în judecăți, arhierii, chiar și monahi din mănăstirea lui fiind ridicați împotriva lui.

Protopop Pr. Florin - Aurel Călugăru

(continuare în numărul viitor)

Crucea, biruință întru răbdare

Ziua Crucii poartă, în calendar, denumirea de „Înălțarea Sfintei Cruci” făcând trimitere la semnificația istorică a acestei zile, respectiv la descoperirea Sfintei Cruci de către Împărăteasa Elena, în urma cercetărilor arheologice de la Ierusalim, ce s-au desfășurat pe la anul 326. Împărăteasa Elena a condus ea însăși expediția de cercetare în dorința de a aduce cât mai multe mărturii materiale despre viața pământească a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Bazându-se pe mărturiile scripturistice, dar și pe informații istorice, s-a desfășurat pe parcursul câtorva ani, un întreg șir de săpături în zona Golgoței. Peste locul în care fusese răstignit Iisus Hristos, în dorința de a opri pelerinajul creștinilor la Mormântul Domnului, împăratul Adrian a distrus repera creștine și a ridicat pe acel loc un templu păgânesc închinat zeiței Venus. Acest templu a fost demolat la ordinul Împărătesei Elena și au început pe acest loc ample cercetări arheologice.

Conform cronicilor lui Rufin și ale Sf. Ambrozie, după efectuarea unor săpături foarte adânci au găsit trei cruci, iar lângă ele și acea celebră tăbliță inscripționată “Iisus Nazarineanul, Împăratul iudeilor” (Ioan 19, 19). Și cum doar una dintre cele trei cruci păstra cuiele Răstignitului, la îndemnul patriarhului Macarie, prin atingerea acelei Cruci de sicriul unei persoane dedecedate, aceasta a înviat. Din acel moment, în entuziasmul mulțimii și cu încuviințarea Sfintei Elena, Sfânta Cruce a fost dusă cu mare cinste în cetate, așezată pe loc înalt și înălțată de către Patriarhul Macarie. În cinstea descoperirii Sfintei Cruci, Împăratul Constantin a înălțat peste stânca Golgoței maiestuoasa Biserica a Sfântului Mormânt, care dăinuie până astăzi. Și tot până astăzi, coborând sub această biserică, se ajunge la capela Sf. Elena, unde se află locul în care a fost descoperită Sfânta Cruce.

Sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, întâi de toate este un moment de celebrare, pentru că mare emoție și bucurie a trăit Sfânta Elena și cei care o însoțeau, atunci când explorările lor, pe parcursul a câtorva ani, s-au încununat de o așa mare binecuvântare! Dar, totuși, ziua de astăzi este zi de postire aspră, în care suntem chemați să fim mai degrabă meditativi, cumpătați și atenți la comportamentul nostru. Sfânta Evanghelie care s-a rostit ne încredințează, încă o dată, de suferința grea pe care a trăit-o Mântuitorul Iisus Hristos; Răstignirea Sa pe Cruce oferă semnificația duhovnicească a acestei zile de post, care este considerată a fi legată de Postul cel Mare, fiind „sora” Joiii celei Mari, când se citesc cele 12 Evanghelii evocatoare ale Pătimirii Domnului.

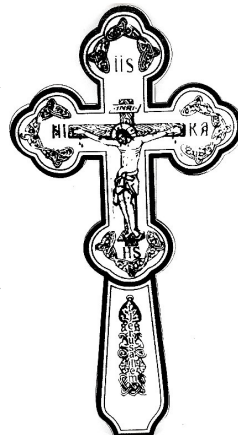
Sfânta Cruce reprezintă o aducere aminte de pătimirea Domnului Hristos și e asociată întotdeauna cu suferința, cu greutățile, cu necazurile, dar rușine îmi este cu adevărat să mă plâng de suferințele, necazurile, sau greutățile mele, când mă gândesc

câte a pătimit Hristos, fiind răstignit pe cruce, pentru noi, pentru mine...

Așadar, Sfânta Cruce trebuie privită din această perspectivă, a jertfei Domnului Hristos, Cel care ne-a înfățișat maximum de iubire, suma iubirii din lumea asta. “Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să și-l pună pentru prietenii săi. Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc” (Ioan 15, 13). Prietenia Domnului Hristos nu stă în vrednicia sau nevrednicia noastră, ci în nemăsurata Sa iubire.

“Unul din Treime a fost răstignit...” afirmau odinioară călugării sciți, prin termenul *Teopashita*. Într-adevăr, nu există iubire mai mare decât iubirea lui Dumnezeu, care-L trimite pe Fiul Său în lume, spre a fi umilit și omorât pe cruce. De către cine? ... De către oameni. Iar Fiul, ca încununare a acestei iubiri revărsate asupra umanității, se roagă tocmai pentru cei care-L răstigneau.

Ce mai înseamnă pentru omul de astăzi crucea Domnului Hristos? Întâi de toate, un simbol al speranței, al biruinței întru răbdare. Așezăm mereu Sfânta Cruce la loc de cinste, pe marile înălțimi... Mitropolia Moldovei și Bucovinei a reușit, cu sprijinul mai multor instituții ieșene, să așeze pe Dealul Păun Sfânta Cruce iluminată, care se aprinde în fiecare zi, oferind speranță și lumină în gândul și în sufletul locuitorilor comunității ieșene.

Chiar dacă uneori e folosită ca bijuterie, element de podoabă personală, totuși purtarea Sfintei Cruci ne așează sub protecția lui Dumnezeu. Cruciulița pe care o poartă credincioșii la gât, ori că e din metale scumpe ori din lemn, dacă e însoțită de râvna și trăirea autentic creștină, ea-și împlinește rolul de purtătoare de har și binecuvântare. Așa cum este ea reprezentată în

Biserica noastră Ortodoxă, Sfânta Cruce poartă razele biruinței, e aducătoare de lumină și ocrotire sfântă. Este semnul victoriei și arma biruinței, armă care pornește dinlăuntrul nostru.

Mântuitorul Iisus Hristos, prin Jertfa de pe Cruce, a schimbat interiorul ființei noastre. Prin cruce, legea este pusă-n umbră. Acolo, pe cruce, moartea Domnului nostru Iisus Hristos aduce sfârșitul Legii Vechi, a unei relații convenționale cu Dumnezeu, bazată pe interes. Mărturia evanghelică spune că, la moartea Domnului pe Cruce, catapeteasma templului s-a rupt în două, de sus până jos, însemnând că Dumnezeu a renunțat la Vechiul Legământ, pe care l-a înlocuit cu iubirea. Legea capătă valoare doar datorită conveniențelor umane, dar în Hristos iubirea este mai presus de orice. Căci legile își pierd strălucirea și valoarea în fața Crucii Domnului.

Sărbătoarea de astăzi ne cheamă să ne asumăm propria cruce, să ne recunoaștem veșmântul crucii pe care o purtăm, să ne cercetăm lăuntric, astfel încât să ajungă să strălucească și în sufletele noastre razele Crucii Domnului Hristos.

Pr. Mihai Mărgineanu

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844
(Coordonator principal)
Preot coslujitor: Protopop Florin Aurel Călugăru, tel. 0752
900 697

Voluntari:

*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei
*Administratori site parohie/pagină facebook:
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
* Alte activități: Paul Sîrbu, Irina Coman, Viorel Blidaru,
Valentin Burlacu

**Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru
susținerea acestei publicații, dar și pentru activi-
tățile culturale și filantropice ale parohiei, pri-
mim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000
0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași**

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

◆ Duminică, 11 septembrie,

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură
de Aur

18:00 Paraclisul Maicii Domnului

◆ Marți, 13 septembrie,

18:00 Slujba Vecerniei

◆ Miercuri, 14 septembrie

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură
de Aur

◆ Vineri, 16 septembrie,

18:00 Slujba Sf. Maslu

◆ Sâmbătă, 17 septembrie,

- începând cu ora 7.00, Utrenia, Sfânta
Liturghie și pomenirile pentru cei răposați
- 18:00 Slujba Vecerniei
- Taina Sfintei Spovedanii, pentru cei care
doresc

Rugăciunea - prezență și lucrare a Sfântului Duh în om

**- Preafericitul Părinte DANIEL, Patri-
arhul Bisericii Ortodoxe Române -**

Rugăciunea, ca prezență și lucrare a Sfântului Duh în om, aduce mângâiere, pace și bucurie; ea ne unește cu Preasfânta Treime, izvorul bucuriei și vieții veșnice, precum și cu Biserica lui Hristos din toate timpurile și din toate locurile. Fără rugăciune nu este Biserica și nici viața creștină. Când pierdem bucuria și pacea sufletului, este semnul sigur că nu ne mai rugăm cum trebuie sau cât trebuie.

Creștinul ortodox trebuie să se roage cât mai mult fiindcă rugăciunea ne ajută să înfruntăm greutățile vieții și să pregustăm încă din lumea aceasta tăria și bucuria Învierii și a vieții veșnice. Rugăciunea este biruința asupra înstrăinării omului de Dumnezeu, de sine însuși și de semenii, este izvor de comuniune și devine viața vieții noastre.

În contextul restricțiilor cauzate de situația pandemică mondială din ultimii ani, precum și a problemelor create ca urmare a războiului din Ucraina, s-a constatat necesitatea accentuării practicii rugăciunii în viața Bisericii și a credincioșilor și a intensificării împlinirii faptelor bune. Credincioșii, ca membre ale Trupului tainic al lui Hristos, sunt uniți prin har întreolaltă, suferința unuia fiind purtată de întreaga comunitate eclesială, potrivit îndemnului apostolic: „Purtați-vă sarcinile unii altora și așa veți împlini legea lui Hristos” (Galateni 6, 2), precum și potrivit sfatului duhovnicesc: „Să vă rugați unul pentru altul” (Iacov 5, 16). În acest sens, Părintele Profesor Dumitru Stăniloae spune că rugăciunea „poate fi socotită și ca un mijloc de transcendere a oamenilor de la viața închisă în egoism și în lume la viața de comunicare în Dumnezeu, ca împărăție a Lui. Rugăciunile indică o astfel de transcendere, sau o ieșire a omului închis în egoism, spre Dumnezeul Cel în Treime, sau al iubirii, chiar când se cer în rugăciuni bunuri necesare vieții pământești, drept condiții de pregătire pentru împărăția lui Dumnezeu”. (Pr. Prof. Dr. Dumitru STĂNILOAE, Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă, Ed. IBMBOR, București, 2004, p. 9.)

Pornind de la îndemnul Sfântului Apostol Pavel: „Rugați-vă neîncetat!” (1 Tesaloniceni 5, 17), sub călăuzirea Sfântului Duh și prin practica duhovnicească a Sfinților Părinți, rugăciunea: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul”, denumită atât „rugăciunea minții”, cât și „rugăciunea inimii”, a devenit calea cea mai bună pentru luminarea sufletului și sfințirea vieții creștinului.